CUGETĂRI

Lemnul acesta greu, însângerat, poartă-l pe umerii tăi
către afară și către împărăția
dinlăuntrul inimii,
căci nu-i alt drum!

Totdeauna vei pătimi, cât trăiești și nu ești fără vină, iată zilele tale,
amintește-ți!
Bucură-te și nu te răzvrăti împotriva pătimirii tale,
bea paharul cu fiere, te vor adăpa cu oțet, suliți au pentru inima ta,
ascuțite!

Gata este suferința în toată vremea și te așteaptă în tot locul!
Nu-ți vinde sufletul pentru puțină bucurie!

Daniel Turcea

ANUNȚURI

• Vremea aceasta s-a făcut vreme de înmulțită rugăciune pentru toți cei care trec prin **greul bolii** și mai ales pentru frații noștri din obște (îi știe Dumnezeu pe fiecare cu numele). Sf. Nichifor să-i întărească fizic, dar mai ales sufletește!

ȘTIRI

• **Preasfințitul Părinte Vasile, fost episcop vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, a trecut la cele veșnice** la vârsta de 72 de ani în ziua de vineri. Înmormântarea va avea loc luni, 11 octombrie 2021. S-a impus prin bunătate, înțelepciune, răbdare și exemplul personal. A fost pe rând preot celib, monah și stareț la Nicula, exarh, apoi episcop vicar al Clujului. Acum 2 ani s-a retras din activitatea administrativă. (*sursa: basilica.ro*)

• **Racle cu moaștele Sfintei Parascheva și cele ale Sfântului Gheorghe Pelerinul** au fost scoase vineri dimineață în curtea Catedralei din Iași și așezate spre închinare. Credincioși din toată țara se vor putea închina timp de o săptămână. (*sursa: basilica.ro*)

LIBRĂRIA LOGOS ne recomandă

Sfinții Țari Mucenici Romanov - Când pietrele vorbesc

Cartea are la bază scrisori, mărturii, jurnale, memorii și alte texte esențiale și nepublicate până acum, care prezintă o biografie unică și obiectivă a țarului Nicolae al II-lea și a familiei sale. Un portret plin de viață al Țarilor Mucenici reiese din scrierile lor personale și din ale celor care au trăit foarte aproape de ei.

„Curând va veni primăvară să ne încălzească inimile. Mai întâi calea crucii și apoi bucurie și desfătare. Viața aici e nimic - veșnicia e totul, iar noi trebuie să ne pregătim sufletele încă de acum pentru Împărăția Cerurilor. Până la urmă, nimic nu e atât de îngrozitor și chiar de ne vor lua totul, nu ne pot lua sufletele."

Numărul 38 (LVII) 10 octombrie 2021

MaxiMina
Foaie ortodoxă pentru suflet

MILA - scăpare din coșmarul lumii

Cuvânt al Părintelui Nicolae Steinhardt

„Mila presupune facultatea de a te părăsi și a lua locul altuia, fără a-l judeca.

„Mila" e unul din termenii cei mai folosiți în cuprinsul Sfintei Scripturi și îndeosebi în Noul Testament, dar și în slujbele Bisericii, în rugăciunile publice și particulare. Prin acest cuvânt intrăm în contact nemijlocit cu însuși miezul credinței noastre, cu adâncul ei cel mai tainic. În Evanghelii mila este pomenită de câteva zeci de ori. În pericopa de azi, ca și în multe alte împrejurări, Mântuitorul săvârșește înspăimântătoarea minune a învierii tânărului din Nain deoarece I s-a făcut milă de văduva care-și ducea singurul fiu la groapă.

Dar să vedem ce semnifică o expresie atât de dragă Evangheliilor și Bisericii, atât de uzuală în vocabularul creștinesc de toate zilele.

Mila, mai întâi, nu trebuie confundată cu milostenia, cu pomana. Pomana e una din formele pe care le poate lua mila, dar aceasta stă nespus mai sus, căci **mila e o stare harică. Ea cuprinde mai multe simțăminte nobile și frumoase** precum: *bunătatea, iubirea, prietenia, sensibilitatea, afecțiunea, mărinimia, frăția, bunăvoirea*. Dar nu se confundă cu niciunul din ele. Le împreunează, dar le și depășește. Este o *sim*-patie, o *com*-pătimire, o *com*-pasiune. Iar elementele acestea de comupune (*sim, com*) dezvăluie tocmai **părtășia, capacitatea de a ieși din tine însuți**, de a iubi pe semenul tău nu numai ca pe tine însuți, ci chiar mai mult decât pe tine; de a te substitui lui, de a simți și a suferi întocmai ca el, devenind oarecum una cu el. Pe scurt, mila presupune facultatea de a te părăsi și a lua locul altuia, fără a-l judeca.

Mila, stare sufletească întru totul superioară, e de fapt un simțământ divin-omenesc (nu ne spune Scriptura că izvorul ei este de la Dumnezeu ?) Ea se combină cu însușiri ca: *atenția* (căci e nevoie de atenție la cei din jurul tău), *sensibilitatea* (putința de a te vedea pe tine în locul celuilalt), conștiința vie a *frăției*

Sfinții săptămânii

CUVIOSUL GHERONTIE cel nebun pentru Hristos (†13 octombrie 2018)

„Rareori Cuviosul îți vorbea pe față; pedagogia lui era fină și se baza pe exemplul personal. Nu îți spunea să faci aia sau ailaltă, nu te certa când greșeai, ci ușor, cu mare delicatețe te învăța cum trebuie să procedezi. Erau și momente extrem, extrem de rare în care îți spunea exact ce ai de făcut. Un astfel de moment a fost acum câțiva ani, atunci când l-am întrebat cum să fac să mă rog când sunt la muncă, pentru că toată atenția mea este îndreptată spre rezolvarea problemelor de serviciu. «*Da, dragă, trebuie să te rogi și-apoi să muncești, și-apoi iarăși să te rogi și iar să muncești!*» mi-a spus foarte serios, iar eu am continuat: «Și când mă rog, să îmi fac și cruce?». «*Ha, Ha, ioai, dragă, da' te-ai gândit mult?! Vrei să zică ăia că ești mai nebun ca mine?!*», a terminat Cuviosul, revenind la purtarea sa obișnuită."

care ne leagă în clipe grele de aproapele nostru.

Mila nu se dăruie din pricina unor merite ale celuilalt. Ea presupune un raport personal cu omul de lângă tine, o dispoziție care nu se poate ivi decât într-o ființă în stare a înțelege o altă ființă, capabilă a participa la durerea ei. Mila este o ieșire din sine, o operație pe care Hristos o recomandă tuturor ucenicilor Săi. Harul milostivirii depășește ceea ce suntem obișnuiți a numi „sentimente bune și frumoase". Ea e dincolo de virtute și dreptate. Dreptatea e logică, matematică, e cantitativă și rațională; mila e de pe alte meleaguri, se înrudește cu Lumina necreată, cu energiile divine, cu adâncurile de nepătruns ale firii omenești în care sălășluiește un strop de suflu divin.

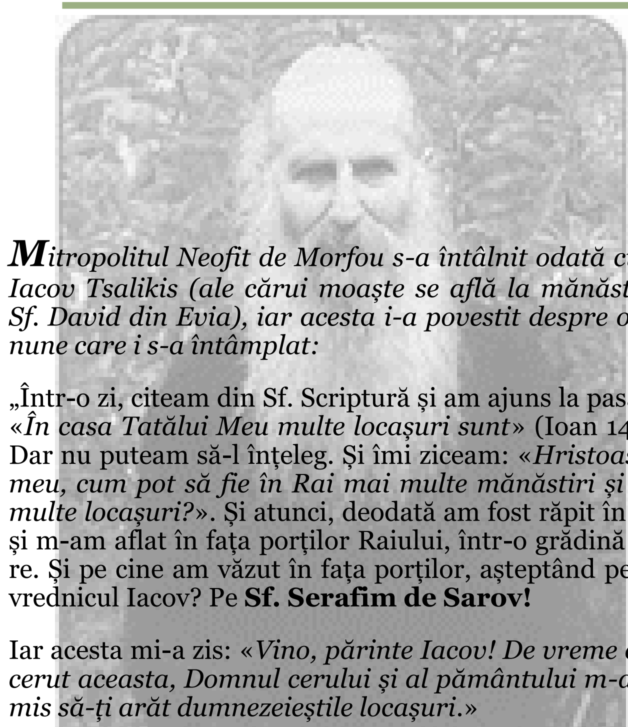
Domnul, spunând: „fiți milostivi, precum și Tatăl vostru este milostiv", adeverește că **mila e dincolo de limitele lumii și că, însușindu-și-o, oamenii de fapt se îndumnezeiesc**, își dau în vileag obârșia divină.

Mila este contrariul contabilității, care-i treaba demonului. Acela socotește întruna, drămuiește, cântărește, nu iartă, nu șterge, nu uită nimic. Hristos cel milostiv, cu un singur cuvânt și dintr-odată anulează păcatele unei vieți întregi (să ne amintim de femeia păcătoasă, de vameșul Zaheu, de tâlharul cel bun!). Contabilitatea, adevărată mașină de calculat, e mecanică, neînduplecată, înspăimântătoare: în registrul ei nu se poate schimba nicio cifră, totul e încremenit pe veci. Mila, opusul ei, e **mereu gata să uite, să ierte, să treacă cu vederea**. Milos cu adevărat e un Simon din Cirene, care a luat voluntar crucea Domnului, sau Veronica, din fire miloasă, care neputând face altceva, a șters măcar cu mahrama ei sudoarea de pe Sfânta Față a Oropsitului.

În milă se întrunesc însușiri diferite ale omului, chiar opuse: *curajul și blândețea, avântul și răbdarea, indignata revoltă și duioșia*. Milostivul e totodată cavaler rătăcitor, plecat în lume să îndrepte nedreptățile și silniciile și călugăr-infirmier într-un spital de leproși. Căci tot omul lovit de soartă e un fel de lepros.

Într-atât e de diferită mila față de lume, de obiceiurile și legile ei de aramă, încât de cele mai multe ori **provoacă nu numai neînțelegere, ci și ostilitate, dacă nu chiar dispreț, batjocură, sarcasm**. Don Quijote – El Cristo Espanol – și Idiotul lui Dostoievski iscă râsul și uimirea. Și este de crezut că Domnul a stârnit ura saducheilor, fariseilor și romanilor, nu numai pentru că afirmase că El și Tatăl una sunt, ci și prin toate faptele Sale de milă, iertare și compătimire. Nu numai că Se numea pe Sine Fiul lui Dumnezeu, dar Își spunea și Fiul Omului. Această înfrățire cu cei obidiți, această totală dăruire de Sine celorlalți, această intimitate cu cei bolnavi și necăjiți îi va fi scos poate mai înverșunat din răbdări și din țâțâni pe farisei decât proclamarea originii Sale dumnezeiești. Nimic nu ni se pare mai scandalos, nu ne buimăcește și nu ne îndârjește mai aprig decât bunătatea gratuită, decât insul în stare a făptui ceea ce nouă ne stă peste putință.

Ce lucru mai de preț am putea cere, ce ne-ar face mai conștienți de ticăloșia condiției noastre omenești, de neapărata nevoie a milostivirii Domnului? **Creștinului, mila îi este suflet din sufletul său**: *pe plan orizontal* o practică față de aproapele său necăjit. *Pe plan vertical* o cere lui Dumnezeu din toată vârtutea inimii și cugetului său. Ce altceva ne mai poate trezi din coșmarul unei lumi unde toți par a se strădui să adeverească înfiorătoarea zicere a lui Sartre: ceilalți, iată iadul?

Cum arată RAIUL?

O vedenie a Sf. Iacov Tsalikis

Mitropolitul Neofit de Morfou s-a întâlnit odată cu Sf. Iacov Tsalikis (ale cărui moaște se află la mănăstirea Sf. David din Evia), iar acesta i-a povestit despre o minune care i s-a întâmplat:

„Într-o zi, citeam din Sf. Scriptură și am ajuns la pasajul: «*În casa Tatălui Meu multe locașuri sunt*» (Ioan 14, 2). Dar nu puteam să-l înțeleg. Și îmi ziceam: «*Hristoase al meu, cum pot să fie în Rai mai multe mănăstiri și mai multe locașuri?*». Și atunci, deodată am fost răpit în duh și m-am aflat în fața porților Raiului, într-o grădină mare. Și pe cine am văzut în fața porților, așteptând pe nevrednicul Iacov? Pe **Sf. Serafim de Sarov!**

Iar acesta mi-a zis: «*Vino, părinte Iacov! De vreme ce ai cerut aceasta, Domnul cerului și al pământului m-a trimis să-ți arăt dumnezeieștile locașuri.*»

Și m-am aflat apoi într-o pajiște fără sfârșit, învăluită de o lumină minunată alb-albăstruie. Această lumină era plină de cunoaștere și orice doreai să afli, auzeai apoi în inima ta, ca răspuns la orice întrebare. Iar pajiștea era plină de margarete și de stânjenei albaștri, toate atât de mari și de minunate! Sf. Serafim a început să meargă și, cum nu era nicio cărare, a pășit printre acele flori cerești.

Eu am stat. El s-a întors spre mine și m-a chemat: «*Vino, părinte Iacov!*». «*Nu vin!* », i-am spus. «*De ce nu vii? Doar sfinția ta ai cerut să vezi!*». «*Nu pot să calc pe florile acestea frumoase și să le stric!*», a fost răspunsul meu. Și atunci zâmbind, Sf. Serafim mi-a zis: «*Vino, părinte! Aceste flori nu sunt ca cele de pe pământ. Ele sunt cerești și veșnice, nu se rup. Privește la cele pe care am călcat!*». Și așa era: florile pe care călcase sfântul, se ridicau degrabă fără vreo vătămare. Așa că am prins și eu curaj și am început să merg alături de el.

Atunci am văzut locul unde stau mucenicii, apoi locul cuvioșilor, al ierarhilor, apoi preoții, cântăreții, și fiecare suflet drept, toți învăluiți într-o negrăită lumină. Iar lumina era plină de cunoaștere și ei se hrăneau cu ea și aflau răspuns la toate întrebările. Și aflau încă mai mult decât cereau și decât se gândiseră vreodată să întrebe. Cele pe care le aflăm aici pe pământ sunt doar o părticică neînsemnată din cele ce se descoperă în Ceruri.

De aceea trebuie să ne pregătim de aici să trăim în Cer, chiar dacă de multe ori înseamnă o viață totală opusă față de cea pe care o duce lumea. Să preferăm Raiul oricărei plăceri lumești, căci nebuni am fi să alegem altceva, când am aflat ce ni se pregătește dincolo."

„Mă implic în mai multe proiecte pentru a ieși din zona de confort.

Pasiunea pentru MUZICA PSALTICĂ

După cum am scris deja săptămâna trecută, ***grupul psaltic „Sf. Ioan Damaschin"*** *a participat la sfârșitul lunii septembrie la un festival de muzică sacră în Polonia și a obținut locul III. Dincolo de bucuria de a ști că frații noștri au fost apreciați și la nivel internațional, ne-am gândit să intrăm puțin în culise și să aflăm mai multe de la* ***Andrei Popescu*** *(student la Medicină), unul dintre membrii acestui grup, care face parte din strana fraților de la Bisericuță.*

Ce fel de festival a fost cel la care ați participat și ce ați cântat?

Concursul la care am participat a fost unul de muzica sacră, ce a avut loc în Bialystok, Polonia. Fiecare cor a trebuit să parcurgă două etape, prima fiind un concert în Varșovia, iar a doua, concursul propriu-zis. Repertoriul nostru a fost compus din 5 piese: *Troparul Sf. Luca al Crimeei; Aliluia* pe glasul al 6-lea (piesă care a impresionat atât publicul, cât și pe noi, cei care am interpretat-o); *Marie!* pe glasul as 3-lea (piesă cântată în limba greacă); *Născătoare* pe glasul întâi și, nu în ultimul rând, *Sfinte Dumnezeule*. Am spus cu atâta siguranță că ne-a impresionat *Aliluia* și pe noi, deoarece îmi amintesc de cum ne plimbam prin capitală și din când în când auzeam melodia îngânată fără vreun alt motiv, decât de dragul pe care îl aveam pentru aceasta. Trebuie să recunosc că pentru mine se află pe același loc și *Născătoare*.

De câți ani ești în grup și ce înseamnă a putea face parte din el, ca muncă?

Fac parte din acest grup de aproximativ 5 ani, încă de pe vremea în care era dirijor Daniel Alb. Bineînțeles, participarea la concerte și orice alt fel de eveniment presupune **multe ore rupte din timpul liber pentru a face repetiții.** De multe ori evenimentele aveau loc în cele mai aglomerate momente. Spre exemplu, repetițiile pentru concertele de Crăciun, de cele mai multe ori, au avut loc în perioada tezelor, iar acum, înainte și în timpul sesiunii. Asta o spun, fiind student. Cu atât mai greu este pentru cei care au un loc de muncă, au un program mai încărcat. Însă **bucuriile, darurile pe care le-am căpătat pentru munca depusă au făcut ca toate cele enumerate mai sus să pară nimicuri**. Faptul că îmi pot dezvolta această ramură artistică, faptul că pot arăta muzicii pasiunea pe care i-o port și pot contribui la slujirea în Biserică, înseamnă foarte mult pentru mine și fac ca greul ce trebuie dus să pară mai mic.

Pandemia a adus restricții și în ce privește concertele, dar voi ați găsit alte nișe. Ce ați făcut în ultimul an și jumătate ca grup?

De când a început pandemia, activitatea noastră s-a schimbat destul de mult. Cel mai tare s-a simțit aceasta Crăciunul trecut când nu am mai putut ține un concert de colinde ca pe vremuri, ci am colindat în biserici în grupuri restrânse. Ne-am axat mai mult pe activități care să nu încalce regulile impuse. De exemplu, am făcut înregistrări pentru un CD care să conțină câte o cântare a Vecerniei pe fiecare glas. Acest concurs în Polonia a fost prima activitate asemănătoare concertelor pe care le țineam mai demult.

Cum se împacă viața ta de student medicinist și implicat și în ASCOR, cu prezența în grup? Mai ai timp?

Mereu am admirat persoanele polivalente, așa că încerc să le urmez exemplul și **să mă dezvolt pe mai multe laturi.** Bineînțeles, nu am mereu timp să le fac pe toate și trebuie să dau prioritate activității mai importante, mai ales în sesiune. Pe lângă aceasta, mai este un lucru pe care îl consider important și pentru care mă implic în mai multe proiecte. E vorba de a încerca să ieși din zona de confort. Cred că este un exercițiu foarte bun pentru oricine.

Îți mulțumim și vă dorim să vă pliniți în continuare misiunea de propovăduire a credinței prin muzică!

ION IOANID

(†12 octombrie 2003)

EVADATUL din „Gulag”

" *Care dintre oameni ne-ar putea aresta sufletul?*

Ion Ioanid s-a născut la 28 martie 1926 în comuna Ilovăţ, judeţul Mehedinţi (tatăl fiind boier şi ministru). La botez l-a avut ca naş pe poetul Octavian Goga, cu care tatăl lui a fost prieten nedespărţit de-a lungul întregii vieţi. A urmat liceul la Bucureşti şi apoi s-a înscris la Facultatea de Drept, dar în anul III a fost exmatriculat din cauza „originii sociale nesănătoase".

În 1949 a fost arestat şi anchetat pentru o presupusă acţiune de spionaj, dar după câteva zile a fost pus în libertate, din totală lipsă de probe. Securitatea fusese de abia înfiinţată, prin reorganizarea serviciului Siguranţei Statului, şi nu îşi definitivase încă metodele de acţiune. În iulie 1952 este însă arestat din nou, de această dată judecat şi condamnat la 20 de ani muncă forţată. După un scurt popas în Jilava şi Oradea, este trimis, împreună cu un lot numeros, la mina de plumb de la Cavnic, unde va fi părtaş la un eveniment unic.

La 6 iunie 1953 s-a produs **cea mai spectaculoasă evadare dintr-o colonie de muncă în care lucrau deţinuţi politici.** Este vorba despre evadarea a 14 deţinuţi (între care şi Ion Ioanid) care lucrau la mina de plumb Cavnic. Şi mai extraordinar, şi de neînţeles pentru Securitate, a fost că în aceeaşi zi, cu câteva ore mai devreme, trei deţinuţi de la mina Valea Nistrului au reuşit şi ei să evadeze. Evadarea de la Cavnic este spectaculoasă şi prin faptul că unii dintre evadaţi au reuşit să reziste în libertate câteva luni. Ideea unei evadări a aparţinut unui grup de deţinuţi care lucrau la Baia Sprie. Când aproape întregul plan era gata, au fost mutaţi la mina Cavnic. Aici au reluat planurile de evadarea, cooptând şi noi membri în grup.

Evadarea s-a produs la ieşirea din mină, la staţia Rainer. Cei 14 s-au îmbarcat în 2 corfe. Primii 6, aflaţi în prima corfă, i-au imobilizat pe gardianul şi pe muncitorul civil care păzeau ieşirea. Reuşind să depăşească acest obstacol, au urcat pe nişte scări şi au ieşit în pădurea care înconjura lagărul. Deşi îşi propuseseră să fugă în grup, după evadare nu s-a mai găsit, aşa încât de unul singur, sau în grupuri mai mici, au încercat să se îndepărteze cât mai mult de colonia de muncă. Majoritatea au fost prinşi în zilele următoare.

Însă Ioanid a rezistat, încercând să găsească o modalitatea de a ajunge la Bucureşti. Cu ajutorul unei preot din Iacobeni, a urcat într-un tren spre Bucureşti, la 18 zile după evadare. Aventurile sale în Bucureştiul împânzit de Securitate, dar şi de tinerii din toate ţările participanţi la „Festivalul Mondial al Tineretului” sunt pagini dintr-un roman de aventuri. Prieteni şi cunoştinţe l-au ascuns şi i-au oferit sprijin. A stat ascuns în diverse case, a mers pe străzi şi a intrat în dialog cu participanţii la festival, mergând la ştrand, ba chiar s-a angajat pe un şantier la Drăgăşani, timp de câteva săptămâni.

La 13 septembrie 1953 Ioanid era arestat în Bucureşti, apoi trimis la Securitatea din Baia Mare unde se afla tot grupul „evadaţilor”. În urma procesului a primit cea mai mare condamnare, executând 12 ani de închisoare, în cele mai grele temniţe.

Unul dintre camarazii săi de evadare avea să spună ulterior: *„Sensul şi substratul acestei evadări a fost altul: **am vrut şi noi o dată, în teroarea şi-n spaima aceea care domnea peste tot, mai ales în închisoare, să demonstrăm că totuşi nici acest ermetism comunist nu este chiar total**. Această evadare era mai mult o acţiune de protest, decât redobândirea libertăţii, pentru că şi aşa ştiam că nu vom putea face mare lucru cu libertatea.Credeam că vom fi prinşi, dar ne-am asumat în mod deliberat şi conştient tot ce trebuia să urmeze, toate consecinţele, şi chiar scontam pe lucruri foarte grave şi definitive, chiar că, prinşi fiind, ne-ar putea executa.”*

Va fi eliberat în 1964, o dată cu eliberarea generală a tuturor deţinuţilor politici, iar după cinci ani, în 1969, reuşeşte să emigreze în Germania, unde i se acordă azil politic. Stabilit la München, lucrează în primul an ca muncitor necalificat. La circa un an de la stabilirea sa în Germania, a fost angajat de Departamentul Românesc al postului de radio **Europa Liberă**, de la microfonul căruia s-a adresat timp de aproximativ 24 de ani românilor, informându-i şi îmbărbătându-i. Ion Ioanid s-a stins din viaţă în octombrie 2003, la München, departe de ţara în care – şi pentru care – a suferit.

Monumentala sa operă, ***Închisoarea noastră cea de toate zilele***, pe care ne-a lăsat-o moştenire, nu este doar literatură, sau nu este în primul rând literatură, ci un document cutremurător, scris de o personalitate fără reproş a detenţiei politice. Deşi reconstituie o tragică peregrinare, deşi face un recurs dureros la memorie, nici o urmă de patetism, nici o notă de patimă, nici o tendinţă de literaturizare ieftină nu îşi găseşte locul în acest adevărat roman-fluviu, scris de cel pe care criticii l-au numit *„un Soljeniţîn român”*.

SFINŢII 26 de MUCENICI de la Mănăstirea Zografu

(†10 octombrie 1276)

În anul 1274, la Sinodul de la Lyon, câţiva reprezentanţi ai Bisericii Ortodoxe, mânaţi cu sila la discuţii de împăratul bizantin Mihail al VIII-lea Paleologul, au acceptat unirea cu Biserica Catolică. Împăratul credea că în acest fel va obţine ajutorul militar al Occidentului în faţa pericolului turcesc tot mai ameninţător. Însă monahii athoniţi (dar nu numai ei) au înţeles pericolul acestei uniri pentru credinţa ortodoxă şi s-au ridicat împotriva ei.

Hotărât să impună cu forţa unirea Bisericilor, împăratul a înăbuşit cu asprime orice împotrivire şi a trimis soldaţi în Sfântul Munte, pentru a-i supune pe monahii care nu voiau să recunoască această unire. Când s-au apropiat de Mănăstirea Sfântului Mare Mucenic Gheorghe, care se numeşte şi Zografu, stareţul acestei mănăstiri, Cuviosul Toma, ce aflase cu câteva zile mai înainte de năvălirea lor în Sfântul Munte, era întărit de următoarea minune:

Un monah bătrân şi îmbunătăţit trăia în via mănăstirii şi avea în chilia sa o icoană a Maicii Domnului, înaintea căreia în fiecare zi citea Imnul Acatist al Bunei Vestiri. Atunci când soldaţii împreună cu catolicii au năvălit în Sfântul Munte, acest bătrân, rugându-se după obiceiul lui înaintea icoanei Maicii Domnului şi zicând : *„Bucură-te, Mireasă nenuntită!”*, a auzit din sfânta icoană următoarele cuvinte:

- Bucură-te şi tu, bătrâne! Dar fugi repede de aici şi spune fraţilor din mănăstire să se zăvorască, deoarece catolicii au năvălit în acest loc binecuvântat de mine şi sunt deja aproape.

Când bătrânul a pornit spre mănăstire ca să vestească ceea ce i-a poruncit Apărătoarea Athosului, icoana, prin mijlocirea unei negrăite puteri, l-a depăşit, a mers singură în mănăstire şi s-a aşezat deasupra porţilor. Când a ajuns şi bătrânul la porţi, a văzut deasupra lor sfânta icoană, s-a minunat şi a povestit tuturor despre descoperirea ce i se făcuse. Auzind această veste, mulţi monahi au fugit în munţi, însă douăzeci şi şase dintre ei s-au retras în turnul mănăstirii, primind de la Dumnezeu înştiinţarea că venise clipa să dobândească cununa muceniciei.

Linguşirile şi sofismele latinilor şi ale aliaţilor lor greci, prin care încercau să-i convingă să se învoiască la unirea cu Roma au fost zadarnice, căci sfinţii mărturiseau cu hotărâre că Hristos era singurul cap al Bisericii. Aceste cuvinte ale fericiţilor bărbaţi au fost atât de neplăcute catolicilor, încât alergând, au dat foc din toate părţile sfintei mănăstiri. Cuvioşii s-au urcat în turnul mănăstirii şi fiind înconjuraţi de foc, au înălţat către Hristos Dumnezeu ultima lor rugăciune. Iar la sfârşitul acestei rugăciuni s-a auzit un glas din cer:

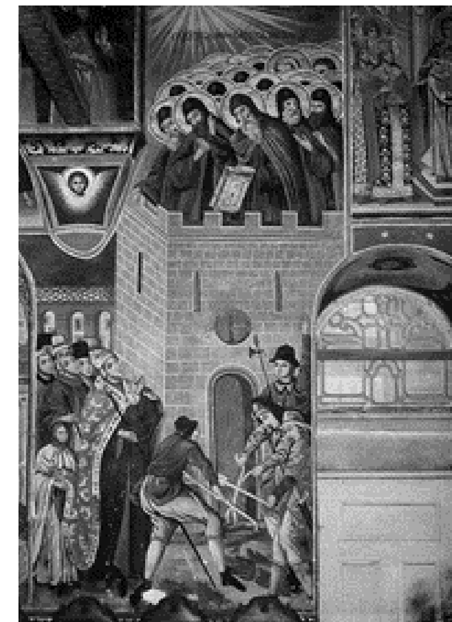
- Bucuraţi-vă şi vă veseliţi, că plata voastră multă este în ceruri!

Astfel, fericiţii Părinţi şi-au dat sufletele lor în mâinile lui Dumnezeu. Au fost omorâţi prin foc la anul 1276. Sfinţii Mucenici Zografiţi sunt 26 la număr, dintre care 22 de monahi şi 4 laici. Într-un manuscris vechi din Sf. Munte au rămas scrise numele monahilor: Toma, Varsanufie, Chiril, Miheea, Simon, Ilarion, Iacov, Iov, Ciprian, Sava, Iacov, Martinian, Cosma, Serghie, Mina, Iosif, Ioanichie, Pavel, Antonie, Eftimie, Dometian şi Partenie eclesiarhul. Ultimul dintre ei, Partenie, a rămas viu în turnul cel înfierbântat. După ce prigonitorii au plecat, ceilalţi monahi s-au întors în mănăstire şi l-au aflat pe Partenie viu. El le-a povestit toate cele ce s-au întâmplat în turn. După ce a mai trăit treizeci de zile, şi-a încredinţat sufletul lui Dumnezeu pe 10 noiembrie şi a luat cununa muceniciei împreună cu fraţii săi deja adormiţi.

Turnul unde au mărturisit Sfinţii Cuvioşi Mucenici şi unde a rămas întreagă şi nestricată icoana făcătoare de minuni a Maicii lui Dumnezeu „Înainte-vestitoarea” s-a păstrat în parte până în 1873. Deoarece turnul se primejduia să cadă de mulţimea anilor, se impunea dărâmarea lui. Dar pentru a fi păstrată amintirea nevoinţei martirice a mucenicilor, toţi fraţii Mănăstirii Zografu au hotărât într-un gând să ridice în acelaşi loc un turn mai mic, lucru care s-a şi întâmplat chiar în acelaşi an. Turnul cel nou trebuia să fie sfinţit în ziua pomenirii mucenicilor. Noaptea, în timpul slujbei de priveghere, când a început să se citească viaţa lor, deasupra bisericii s-a arătat un stâlp de foc. Acesta a luminat mănăstirea şi toată împrejurimea cu o lumină atât de puternică, încât se puteau zări şi cele mai mici lucruri. După câteva minute, stâlpul de foc s-a mutat deasupra turnului. Apoi a început să se înalţe şi, prefăcându-se în formă de cerc, a încununat de sus ca o cunună turnul şi locul unde au fost martirizaţi Sfinţii Mucenici. Această preaslăvită minune a continuat aproximativ 15 minute. Martori ai acestei minuni au fost părinţii şi fraţii mănăstirii, dar şi mulţi dintre închinători – pustnicii şi locuitorii schiturilor dimprejur, care veniseră la Zografu pentru praznic. Astfel, Dumnezeu a arătat lămurit tuturor cât de bineplăcută Îi este nevoinţa acestor luptători pentru credinţa cea adevărată şi credincioşia lor faţă de Sfânta Biserică Ortodoxă.

Să avem rugăciunile lor!

I.G.

Lumea creştină medievală şi PANDEMIILE (1)

Oare istoria se repetă? Cam da... Întrebarea de fapt este: ce învăţăm din ea, dacă istoria se repetă? Poate că, dacă am cerceta-o consecvent şi cu înţelepciune, provocările lumii de azi nu ne-ar mai lua atât de mult prin surprindere. Oare câţi dintre noi am intrat în vârtejul panicii în momentul în care, începând cu martie 2020, viaţa a început să ni se schimbe total şi dramatic? Şi câţi am fi fost mai puţin impresionaţi de valul de ispite de tot felul, dacă am fi citit şi înţeles cele prin care au trecut cei dinaintea noastră? Şi mai e un aspect: **istoria ne dă cheia trecutului şi, prin ea, posibilitatea de a deschide uşa cea bună a viitorului.**

Să facem o călătorie în Europa începutului de secol XIV. În Occident, papalitatea era într-o criză continuă (regii şi papii se luptau pentru supremaţia Europei – papa Bonifaciu VIII a şi proclamat supremaţia papală). Tot pe atunci începe Războiul de 100 de ani, dintre Franţa şi Anglia şi încă e vremea cruciadelor. În Răsărit, Imperiul otoman cucereşte aproape toată Turcia de azi, deci o importantă parte a Bizanţului şi ameninţă Europa. Pe de altă parte, zone întregi sunt pustiite de invazia mongolă. Iar peste toate, 3 ani de foamete cumplită în majoritatea părţilor de pe continent. Deci **greutăţi peste greutăţi**.

Credinţa creştină trece şi ea printr-o perioadă zbuciumată. Scolastica îndepărtează şi mai mult Roma de duhul ortodox (aceasta se vede şi în artă), iar cucerirea Constantinopolului de către cruciaţi dă lovitura de graţie oricărei posibile împăcări. Către sfârşitul secolului XIII se organizează una dintre cele mai autoritare instituţii bisericeşti catolice: Inchiziţia (împotriva ereticilor, apoi extinsă la vrăjitoare, evrei, etc.). În Răsărit, deşi încercaţi în felurite chipuri, creştinii se întăresc alături de sfinţi dăruiţi de Dumnezeu în acele vremuri grele, precum: Sf. Grigorie Palama şi Sf. Serghie de Radonej.

Deşi trâmbiţele lui Dumnezeu răsunau neîncetat şi în felurite chipuri, deşi societatea părea îmbibată de religie (forma însă prevalând în majoritatea cazurilor asupra fondului), viaţa se trăia intens în palierul material. Era o etalare a condiţiei sociale, a averii, o cufundare în plăceri de toate felurile, indiferent de pătura socială.

Şi atunci Dumnezeu trimite un alt înger, cu o trâmbiţă şi mai puternică: în anul 1347 apare în Europa ciuma, „moartea neagră”, cum a fost numită. Ca un fulger, în toiul vieţii de dispute şi plăceri. A venit pe filieră asiatică (se pare că adusă prin mongoli sau pe Drumul mătăsii) şi s-a răspândit prin comercianţii care navigau din Constantinopol spre Veneţia, Genova, Marsilia şi apoi în toate ţările Europei.

La început, oamenii nu s-au dumirit că este vorba despre o pandemie. Au văzut că încep să moară cei din alte cartiere, tot mai mulţi zi de zi (căci căruţele cu morţi umblau prin cetate fără oprire). Dar au zis că e vorba de sărăcimea cetăţilor şi au continuat să trăiască la fel ca până atunci. Însă nu a durat mult. În câteva săptămâni, de la cartierele săracilor, boala s-a întins tot mai aproape de casele meseriaşilor, apoi de palatele bogaţilor şi a început să muşte cu sete. Se răspândea rapid, tăia firul vieţii rapid (24-48 de ore, după chinuri groaznice). Ciocliì nu mai făceau faţă. Medicii erau depăşiţi de situaţie. Preoţii nu apucau să fugă de la un muribund la altul, pentru a-i împărtăşi.

Atunci a intrat în stăpânire **panica**. Nu ştia nimeni de unde vine boala, ce o cauzează, cum poate fi oprită. Vedeau doar că ciuma intra în case, îi lua pe apropiaţi, pe cunoscuţi. Azi soţul închidea ochii soţiei, iar mâine îl duceau pe el la groapă. Un autor spunea cu cinism că ciuma neagră a acţionat „**democratic**”: nu a lăsat deoparte nici pe săraci, nici pe bogaţi, nici pe tineri, nici pe bătrâni.

Dacă în primele săptămâni, când erau doar zvonuri, oamenii acopereau iţirea fricii de petreceri, mai apoi, autorităţile de prin cetăţile şi oraşele europene au început să ia **măsuri tot mai severe**. Casele celor bolnavi au fost închise (pe ele desenându-se o cruce roşie, semnul bolii), iar oamenii izolaţi. Dacă încercau să iasă, pentru a găsi hrană, ceilalţi băteau în cuie uşile şi obloanele ferestrelor, lăsându-şi vecinii pradă morţii prin înfometare. Dar pentru că mureau tot mai mulţi, s-a ajuns să se izoleze străzi întregi, iar curând circulaţia prin oraş a fost restricţionată pentru întreaga populaţie.

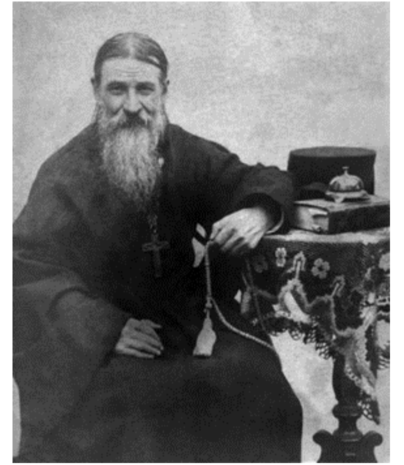
Cadavrele începeau să umple străzile, căci nu mai era timp şi loc să fie îngropate. În vremea noastră, arheologii occidentali au descoperit zeci de gropi comune, în care erau aruncaţi unii peste alţii, mii de oameni. Un fum gros a pus stăpânire pe cetate, căci erau arse hainele şi lucrurile celor morţi.

Apoi au apărut şi **alte restricţii**: pieţele şi tarabele au fost închise, slujbele religioase oprite. Prin oraş circulau ciocli şi medici care purtau măşti hidoase, în formă de cioc de pasăre (medievalii credeau că ciuma e cauzată de aerul infestat de diavol şi puneau ierburi medicinale aromate în vârful măştii, care să cureţe aerul).

Atmosfera din cetăţi s-a schimbat în câteva săptămâni: linişte de mormânt, străzi pustii, case închise, populaţia îngrozită. Zvonurile circulau din casă în casă, iar în sufletele oamenilor intrase o teamă cumplită de moartea groaznică venită prin ciumă. (*Va urma*)

E.G.

Cuviosul Iosif
vrednic următor al Stareţului Ambrozie

Cuviosul Iosif s-a născut în anul 1837, în familia conducătorului de sat Efim şi a soţiei sale Maria. La vârsta de patru ani Vanea şi-a pierdut tatăl, iar la vârsta de unsprezece a rămas orfan şi de mamă. A început pentru el o viaţă grea. A fost nevoit să muncească la birt şi la băcănie, să care saci de cinci puduri şi alte greutăţi, să însoţească convoiul cu marfă. A suferit de foame, a fost prigonit, bătut de stăpânul crud. Însă viaţa aspră, înspăimântătoare, nu i-a pervertit şi nu i-a schimbat în rău caracterul.

Tânărul năzuia la o viaţă duhovnicească, însă până la o vreme nu s-a gândit la mânăstire. Atunci când în sfârşit a apărut un loc bun la negustorul Rafail, care voia să o căsătorească cu el pe fiica sa, a sosit pe neaşteptate scrisoarea surorii sale Alexandra, care primise deja tunderea în monahism la Mânăstirea Borisovsk, cu numele de Leonida. Ea îl sfătuia să meargă la Sihăstria Optina, la stareţi. Cuviosul stareţ Macarie nu mai era pe atunci în viaţă, însă deja strălucea la Sihăstria Optina un nou luminător, Cuviosul stareţ Ambrozie. Când tânărul Ivan i-a spus acestuia: „Părinte, binecuvântaţi-mă să merg la Kiev”, a urmat răspunsul neaşteptat al marelui stareţ: „De ce să mergi la Kiev? Rămâi aici!”. Astfel, la 1 martie 1861 a început calea monahală lungă de o jumătate de veac...

Potrivit obiceiului de la Optina, fiecare novice trebuia să se ostenească la sala de mese. La această ascultare grea s-au descoperit şi s-au întărit calităţile bune ale viitorului stareţ: **ascultarea necondiţionată, hărnicia, tăcerea şi lipsa răutăţii.** Văzând şi suportând de toate în lume, el înţelegea ce dar nepreţuit dumnezeiesc este tihna şi liniştea Sfintei Mânăstiri. Şi în scurt timp l-a vizitat Domnul cu o mare mângâiere. Fratele Ivan a fost rânduit ca ajutor de chilie al Cuviosului Ambrozie. Posibilitatea de a fi lângă părintele drag îl bucura pe tânăr. Însă mulţimile nesfârşite de vizitatori îi îngreuiau şi-i tulburau liniştea sufletească. Neîndrăznind să-i spună stareţului despre mâhnirea sa, el a hotărât să plece în linişte spre sfinţeniile Kievului, spre tăcerea Athosului. Însă stareţul înainte-văzător l-a oprit.

Multe suferinţe şi greutăţi a avut el de îndurat în mănăstire: reproşurile nedrepte, lipsurile, bolile. Zeci de ani nu a avut nici măcar un colţ al său unde să poată citi, să se roage şi să se odihnească. Dormea în camera de primire, plină de vizitatori până aproape de miezul nopţii, iar la ora unu noaptea trebuia deja să meargă la Utrenie...

Însă încercările l-au întărit şi i-au curăţit sufletul, l-au făcut pe fratele Ivan un monah. În anul 1872 a fost tuns primind numele Iosif. Apoi a fost hirotonit ieromonah. În acest timp devenise deja ajutorul principal al stareţului Ambrozie. Liniştit şi serios, el ieşea la vizitatori, îi asculta cu atenţie, transmitea cu exactitate sfatul stareţului, fără să adauge nimic de la sine. Tot mai des îi trimitea stareţul pe vizitatori să-i ceară părintelui Iosif sfatul, şi toţi erau uimiţi de faptul că cuvintele sale coincideau cu precizie cu ceea ce spunea însuşi Cuviosul Ambrozie.

În anul 1888, Cuviosul Iosif a răcit foarte tare şi s-a îmbolnăvit. A fost dus la spital şi la 14 februarie, cu binecuvântarea stareţului Ambrozie, a fost tuns în schimă. Cu rugăciunile stareţului Ambrozie, boala grea s-a retras. Apoi Cuviosul a adormit şi Sf. Iosif a rămas singur. Asupra lui s-au aşezat îndatoririle de conducător al schitului, duhovnic al obştii de la Optina şi al maicilor de la Şamordino. În pofida sănătăţii şubrede şi a ostenelilor peste puteri, el nu-şi îngăduia nici un fel de îndulcire: **era un postitor aspru, dormea foarte puţin, purta haine vechi si sărăcăcioase.**

Cuviosul Iosif a dobândit de la Domnul **plinătatea darurilor duhovniceşti**. Mulţi au simţit personal lucrarea în el a darului înainte-vederii şi al tămăduirii. El nu purta cu nimeni discuţii îndelungate, ştiind să exprime în câteva cuvinte ceea ce era mai important, să îndrume şi să mângâie. Puterea rugăciunii sale harice era mai mare şi mai de preţ decât orice cuvinte. Se cunoaşte următoarea întâmplare. O femeie, locuind la Optina, s-a îmbolnăvit grav; ea a cerut să fie dusă în „căsuţa” Cuviosului. El a primit-o şi, dându-i în mâini şiragul său de metanii, a plecat în dormitor, spunând: „Aşteptaţi”. Iar atunci când a ieşit, ea a uitat cu totul de durerea sa. Pe mulţi i-a ajutat Cuviosul Iosif. Ţăranca A. era bolnavă. A fost operată de două ori însă tumoarea i se mărea tot mai mult, încât nu putea să-şi mai mişte gâtul. Ţăranca i s-a adresat stareţului întrebându-l: să se opereze sau nu? „Nu trebuie să te operezi, ci fă o rugăciune către Sf. Mare Mucenic Pantelimon, şi aşa te vei tămădui”. Ea a făcut precum i-a spus stareţul şi s-a vindecat deplin.

Pe parcursul a douăzeci de ani, Cuviosul Iosif a fost conducător al schitului şi duhovnic al obştii. În anul 1905 însă, a început să se îmbolnăvească si să slăbească. A fost bolnav mult timp, suportând cu răbdare toate cele îngăduite de către Domnul. Cuviosul părintele nostru Iosif a trecut în linişte la Domnul la 9 mai 1911. La 12 mai s-a săvârşit înmormântarea sa. Mâna celui adormit era moale şi caldă ca şi a unei persoane vii. Deja la nouă zile de la sfârşitul său, la mormânt s-a petrecut prima minune – vindecarea unei îndrăcite.

Să avem rugăciunile sale!